

Yliopisto-opetuksessa hyödynnettävän tieto- ja viestintätekniiikan kustannukset

Jukka Pellinen

Esitelmä Turun yliopistossa

27.4.2006

1. Johdanto

- Ongelma: Yliopistojen taloudellisuuspainheet
- Tiedämmekö kuinka taloudellista tai kustannusvaikuttavaa tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntäminen opetuskäytössä on?
  - Mitkä ovat investointien kustannukset ja hyödyt?
  - Mitkä ovat uusien opetusmuotojen käyttökustannukset ja vaikutukset oppimiseen?

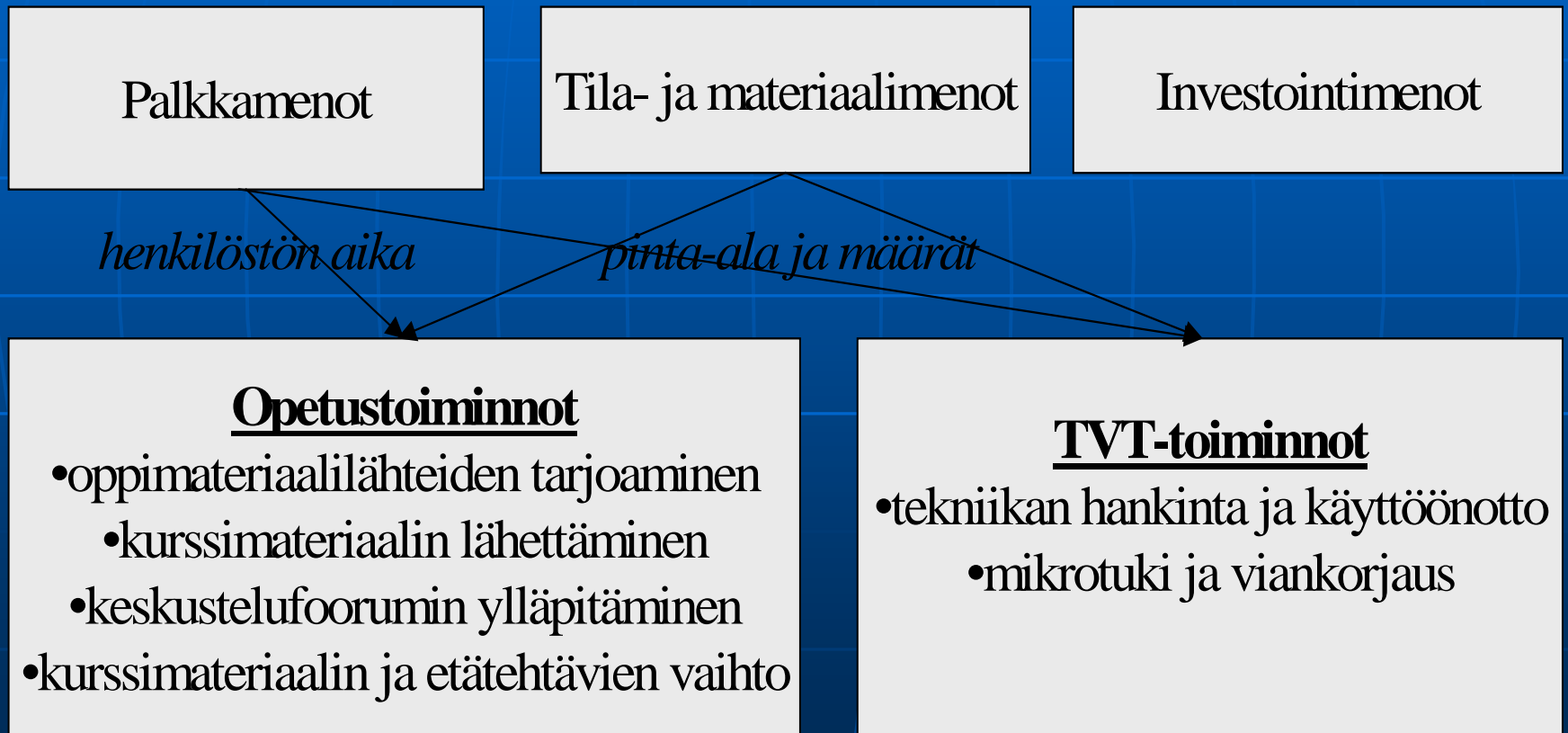
2. Kustannusten mittaus

- Kustannusten mittauksen päävaihtoehdot:
  1. Kassasta maksujen avulla
  2. Voimavarojen kulutuksen raha-arvon määrittämisen avulla
  3. Uhrausten nimeäminen (ja arvostaminen)
- Kannattavuustarkastelun päävaihtoehdot:
  1. Menojen ja tulojen vertailu
  2. Kustannusten ja hyötyjen vertailu
  3. Uhrausten ja vaikutusten vertailu

Kustannuslaskennan vaiheet

1. Kustannusten jaottelu voimavaratyypeittäin / kustannuslajilaskenta
2. Kustannusten kohdistaminen toiminnoille, jotka voimavaroja kuluttavat / toimintolaskenta
3. Toiminnoille kertyneiden kustannusten kohdistaminen laskentakohteille / tuote-asiakas ym. kustannuslaskenta

Toimintojen kustannusten laskenta

3. Laskentakohteiden kustannusten laskenta

- Mutta mikä on tässä tapauksessa mielekäs laskentakohde?
  - Vastuualueet
  - Tuotteet
  - Asiakkaat
  - Yliopisto kokonaisuudessaan

Laskentakohteen hyötyjen ja uhrausten tarkastelu

- Kenen tai minkä kannalta kannattavuutta tarkastellaan?
  - Yksittäinen kurssi
  - Yliopiston laitos tai muu yksikkö
  - Opettaja
  - Opiskelija
  - Yksittäinen yliopisto
  - Suomen korkein koulutus kokonaisuutena

4. Kustannustietojen hyödyntäminen

- Vastuualuelaskentaa, jonka avulla voitaisiin luoda tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttöön liittyvää ankaraa taloudellisuuspainetta.
- Päätöksentekoa avustavia laskelmia, joiden avulla voitaisiin tehdä taloudellisesti entistä järkevämpiä ja paremmin perusteltuja valintoja.
- Kustannustietoisuuden lisääminen, jonka tarkoituksena olisi kiinnittää huomiota mahdolliseen yliopiston varojen tuhlaamiseen ja voitaisiin käynnistää riittävän ajoissa tarpeelliset korjaavat toimet.

Millaisia kysymyksiä tieto ja viestintätekniiikan opetuskäyttöön liittyy?

- Atk- luokan varustaminen.
  - Investointi. Esim. Perustelut ERP- ohjelmiston hankinnalle.
  - Käyttö. Esim. Käyttötunnin t. käyttämättömän kapasiteetin kustannukset?
- Etä- ja verkosto-opetus.
  - Päätös. Esim. Hyötyjen ja uhrausten vertailu olevaan opetusmuotoon.
  - Ohjaus. Esim. Käyttöön perustuva porkkanaraha.